

دیپلماسی، و نه تحریم، کلید معامله با ایران

Author: سید امیر حسین موسویان

Posted - اسفند ۱۲, ۱۳۹۲

کمیته امور عمومی آمریکا - اسرائیل موسوم به "ایپک"، پر قدرت ترین لابی حامی اسرائیل در آمریکا، قرار است که همایش سالانه خود را بین ۲ تا ۴ مارچ در واشنگتن برگزار کند.

طی سه دهه گذشته، ایپک، بطور بی وقفه مشغول لابی با دولت و کنگره آمریکا برای افزایش فشار بر ایران و نیز اعمال تحریم ها بر ایران برای وادار کردن آن کشور به دست کشیدن از برنامه هسته ای اش بوده است. طبق گفته پایگاه اینترنتی این نهاد، ایپک مسئول "تصویب بیش از ۱۲ لایحه و قطعنامه، شامل اعمال تحریم های شدید بر ایران، ظرف ۱۵ سال گذشته بوده است". این اقدامات به عنوان بخشی از مهمترین دستاورد های ایپک در وبسایت این نهاد مطرح گردیده است.

در گرد هم آئی امسال ایپک، موضوع ایران در صدر دستور کار همایش قرار دارد. "مایکل کاسن" مدیر، و "لی روزنبرگ" رئیس هیئت مدیره ایپک در سرمقاله ای در نیویورک تایمز، کنفرانس امسال را موقعیتی می دانند که که طی آن حمایت ایپک از "یک رشته اقدامات از سوی کنگره برای افزایش تهدیدات اقتصادی و فشار های دیپلماتیک بر ایران" به نمایش گذاشته می شود. به علاوه، طبق مقاله مزبور، ۱۴۰۰۰ تن از اعضاء لابی مزبور قصد دارند که "کنگره را وادارند که چارچوب قابل قبول توافق نهائی هسته ای با ایران را مشخص نماید ... (به نحوی که توافق مزبور) حداقل امحاء برنامه هسته ای ایران را شامل گردد".

کاسن و روزنبرگ استدلال آن هائی را که می گویند تهدید و ارباب باعث خواهد گردید که ایرانیان "میز مذاکره را ترک کنند" رد کرده و در عوض عنوان می کنند که بر عکس، "دیپلماسی که با تهدید همراه نباشد خود بزرگترین تهدید برای مذاکرات است". این ادعا فاقد پشتوانه است. بر خلاف ادعای مدیران ایپک، یک بررسی تاریخی نشان می دهد که حاصل اعمال سیاست فشار بر روی ایران، به جای کاهش تهدیدات امنیتی، منجر به افزایش تهدیدات امنیتی برای آمریکا و اسرائیل گشته است.

توسعه نیروی نظامی و ساخت سلاح

در جریان جنگ هشت ساله ایران با عراق، زمانی که عراق توسط آمریکا، غرب، و کشور های عضو شورای خلیج حمایت می شد، در حالی که ایران در معرض تهدید دیکتاتور عراق صدام حسین بود، آمریکا از طریق "عملیات بی منفذ" یک تلاش بین المللی برای تحریم فروش سلاح به ایران آغاز کرد. این ممنوعیت فروش سلاح، به اضافه کشته و مجروح شدن یکصد هزار نفر از ایرانیان بر اثر حملات شیمیائی عراق، باعث گردید که ایران تلاش های همه جانبه ای را برای رسیدن به خود کفائی سلاح آغاز کند.

به بیان دیگر، تحریم سلاح توسط غرب علیه ایران، تنها نتیجه اش این بود که ایران قابلیت های ساخت سلاح خود را، در دامنه ای وسیع، از سلاح های ابتدائی گرفته تا پیشرفته، گسترش دهد به نحوی که امروز بزرگترین و متنوعترین زرادخانه موشکی خاورمیانه را در اختیار خود دارد. یک نتیجه عمده دیگر جنگ با عراق ظهور ارتش عظیم ایران و نیز سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بود که در این میان سپاه، مایه ترس و نگرانی دائم آمریکا و اسرائیل است.

توسعه برنامه هسته ای

سیاست های تحمیل و فشار آمریکا، بر خلاف ادعای ایپک، یکی از دلایل اصلی توسعه برنامه هسته ای ایران بوده است. از سال های نخستین انقلاب، آمریکا حق ایران برای داشتن

نیروگاه های هسته ای را انکار کرده و مانع از دسترسی ایران به بازار های بین المللی سوخت هسته ای شد. این سیاست آمریکا باعث گردید که ایران بطور راهبردی، برنامه هسته ای خود را بر اساس خود کفائی و بنا نمودن تاسیسات غنی سازی پایه ریزی کند.

هر بار که آمریکا تحریم های جدیدی را اعمال کرد و یا اعمال یک رشته تحریم های جدید را علیه ایران رهبری نمود، ایران در واکنش، سطح فعالیت های هسته ای خود را ارتقاء داد. از ۱۶۴ سانتریفوژ اولیه، امروز ایران ۹۰۰۰ سانتریفوژ در حال کار و مجموعاً ۱۹۰۰۰ سانتریفوژ در اختیار دارد. در واکنشی دیگر، در حالی که تنها به غنی سازی در حد ۵ درصد مشغول بود بر اثر فشار های آمریکا غنی سازی را به سطح ۲۰ درصد رساند. و بالاخره در پاسخ به فشار های آمریکا تاسیسات غنی سازی خود را از یک به دو رساند (<http://www.al-monitor.com/pulse/tr/contents/articles/opinion/2013/04/iran-sanctions-consequences-list.html>) در حالی که دومی را در عمق کوه بنا کرد.

چالش موقعیت آمریکا در منطقه

در پی جنگ اعلام نشده آمریکا علیه ایران که به واقعه غم انگیز انفجار پرواز ۶۵۵ ایران ایر در آسمان، توسط آمریکا، و کشته شدن 290 نفر مسافر و خدمه هواپیما در سال ۱۹۸۸ منجر شد، ایرانیان به این نتیجه رسیدند که راه مقابله با تهدیدات آمریکا افزایش عمق اسرتراتیژیک خود و بر عهده گرفتن نقش یک بازیگر صاحب نفوذ در منطقه است. بدین منظور ایران برای تثبیت موقعیت خود، استفاده از رابطه تاریخی با شیعیان منطقه و نیز نفوذش در میان اوپوزیسیون مسلح عراقی را، که جنگ های پارتیزانی را تا سقوط صدام علیه او هدایت می کردند، در دستور کار قرار داد.

سیاست آمریکا و غرب در سوریه که هدفش تضعیف جایگاه ایران در آن کشور بود منجر به طولانی شدن جنگ، مقاومت ایران در حمایت از پرزیدنت اسد، و مآلاً ظهور و اوج گیری گروه

های سلفی شد که تهدیدی جدی برای امنیت ملی آمریکا به شمار می روند.

نهایتاً، بر اثر صعود گروه های اسلامی افراطی، که توسط متحدین سنی آمریکا در منطقه حمایت می شدند، نه فقط منافع آمریکا در معرض تهدید قرار گرفت بلکه القاعده و گروه های وابسته به آن از هر زمان دیگر به اسرائیل نزدیکتر شدند.

به این ترتیب تاریخ نشان می دهد که سیاست های تحمیل و فشار آمریکا ظرف ۳۵ سال گذشته نتوانسته، از هیچ زاویه ای، آنچه که آمریکا آن را تهدید ایران تلقی می کند، کاهش دهد. بالعکس، سیاست های مزبور منجر به ایجاد ابعاد جدیدی از نگرانی های امنیتی و افزایش نگرانی هائی گشته است که قبلاً وجود نداشته اند.

علیرغم اتخاذ این رویکرد ها طی سه دهه گذشته، امروز ایران از ثبات و قدرتی برخوردار است که در منطقه نظیر آن دیده نمی شود در حالی که اسرائیل بیش از هر زمان دیگر به انزوا کشیده شده است ([http://www.al-](http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2013/11/nuclear-agreement-iran-51-forum-negotiations-palestinians.html)

[monitor.com/pulse/originals/2013/11/nuclear-agreement-iran-51-forum-negotiations-](http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2013/11/nuclear-agreement-iran-51-forum-negotiations-palestinians.html)

[palestinians.html](http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2013/11/nuclear-agreement-iran-51-forum-negotiations-palestinians.html)). بر خلاف سیاست افزایش سطح دشمنی، در موقعیت های گوناگون، هر زمان که آمریکا لحن آشتی جویانه ای در پیش گرفته موفقیت های بزرگی در ارتباط با حفاظت از صلح و ثبات در منطقه حاصل شده است.

بطور مثال، همکاری بین ایران، آمریکا و روسیه منجر به آغاز فرآیند انهدام سلاح های شیمیائی سوریه شد، چیزی که ناظران معتقدند یکی از مهمترین اقدامات در جهت امحاء سلاح های کشتار جمعی در منطقه بوده است. توافقنامه موقت ژنو بین ایران و گروه ۵+۱ نیز شاهد دیگری بر این مدعاست. توافق مذکور یکی از چشمگیرترین تحولات در جهت آرامش خاطر آمریکاست که برنامه هسته ای ایران به سمت تسلیح منحرف نخواهد شد.

تا اینجا ایران غنی سازی ۲۰ در صد را متوقف کرده و در جریان کاهش ذخایر مربوطه است. در تاریخ ۱۱ نوامبر ۲۰۱۳ آژانس بین المللی انرژی اتمی و ایران بر سر چارچوبی (<http://www.iaea.org/newscenter/pressreleases/2013/prn201321.html>) برای رفع ابهامات فنی با یکدیگر به توافق رسیدند. در گزارش ماه فوریه

(<http://thinkprogress.org/world/2014/02/20/3313861/iaea-report-shows-iran-complying-nuclear-agreement/>) خود، آژانس تایید نمود که ایران موارد توافق موقت ژنو را رعایت نموده و در حال کاهش ذخایر اورانیوم غنی شده خویش است. در عین حال آژانس اعلام کرد که ایران اجازه دسترسی های بی سابقه ای را به بازرسان آژانس داده است.

علاوه بر آن، با تحقق توافق نهائی (<http://backchannel.al-monitor.com/index.php/2014/02/7775/diplomats-progress-on-framework-for-iran-comprehensive-deal-talks/>) بین ایران و شورای امنیت سازمان ملل، برنامه هسته ای ایران یکی از شفافترین، و شاید شفافترین در نوع خود در دنیا گردد.

کنگره آمریکا باید به مقایسه نتایج سیاست های تحمیل و فشار سه دهه گذشته با سیاست های اخیر آشتی جویانه اوپاما پردازد. در عین حال، پیش از باز گشتن به سیاست های بی حاصل خصمانه سه دهه قبل پاسخی برای این سوال بیاید که "مبارزه آمریکا علیه مکتب القاعده، از سوریه گرفته تا عراق و افغانستان، با نادیده گرفتن ایران به عنوان یک متحد بالقوه، تا چه حد واقع بینانه است؟"

به نظر می رسد که رویکرد ایپک، مبنی بر تحریم و فشار بیشتر، حداقل فعلا، نبردی باخته است چرا که سناتور های دموکرات تا بدین جا به دولت اوپاما فضای لازم برای بازی کردن دست خود، مبنی بر کاربرد دیپلماسی را داده اند، چیزی که باعث گردیده که موضوع هسته ای ایران بیش از هر زمان دیگر به پیدایش یک راه حل نزدیک شود.

Read More: <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2014/03/aipac-policy.html>

RELATED ARTICLES

Iran-India energy ties may take off

<http://www.al-monitor.com/pulse/fa/contents/articles/originals/2014/03/aipac-policy.html>

<http://www.al-monitor.com/pulse/fa/contents/articles/originals/2014/03/aipac-policy.html>
iran-energy-ties-nuclear-accord.html) Sara Vakhshouri
[\(/pulse/fa/contents/authors/sara-vakhshouri.html](http://pulse/fa/contents/authors/sara-vakhshouri.html)

Egypt-Iran relations stuck in neutral

<http://www.al-monitor.com/pulse/fa/contents/articles/originals/2014/03/aipac-policy.html>

iran-relations-stuck-in-neutral.html) علی هاشمی
pulse/fa/contents/authors/ali-hashemi.html

Gulenists use hate speech against Shiites, Iranians

<http://www.al-monitor.com/pulse/fa/contents/articles/originals/2014/03/aipac-policy.html>

gulen-hate-speech-shiites-iranians.html) راسیم اوزان کوتاهیالی
pulse/fa/contents/authors/rasim-ozan-kutahyali.html

Iran

Content

Galleries

[\(/pulse/galleries\)](http://pulse/galleries)

Partners

[\(/pulse/partners\)](http://pulse/partners)

Topic Pages

[\(/pulse/topics\)](http://pulse/topics)

White Paper

<http://docs.al-monitor.com>)

About Al-Monitor

درباره ما

[\(/pulse/fa/about\)](http://pulse/fa/about)

بیانیه المانیتور درباره

حریم خصوصی

[\(/pulse/fa/privacy\)](http://pulse/fa/privacy)

توافق بازدید از

وبسایت المانیتور

[\(/pulse/fa/visitor-agreement\)](http://pulse/fa/visitor-agreement)

Pulses

Egypt

[\(/pulse/egypt-pulse\)](http://pulse/egypt-pulse)

Iraq

[\(/pulse/iraq-pulse\)](http://pulse/iraq-pulse)

Iran

[\(/pulse/iran-pulse\)](http://pulse/iran-pulse)

Israel

[\(/pulse/israel-pulse\)](http://pulse/israel-pulse)

©2014 Al-Monitor. All rights reserved.

Contact Us

(/pulse/contactus) *Lebanon*

(/pulse/lebanon-pulse)

Palestine

(/pulse/palestine-pulse)

Syria

(/pulse/syria-pulse)

Turkey

(/pulse/turkey-pulse)

Week In Review

(/pulse/week-in-review)